شینجیاڭنىڭ ھەڭ كوركتى التىن كۈزىنە كۆۋا بولدىق

ـــــ 21 ھەلدەن كەلگەن 23 جاس جۇڭگو تانۇشى 21 كۈندە شینجیاڭدا مول تابىسقا كەنەلدى

□ انار بۇلت \ شینجیاڭ گازەتىنىڭ ئەتلىشسى لي لي

10 ـ ايدىڭ 30 ـ كۈنى 21 كۈندىك 2023 ـ جىلىق جاس جۇڭگو تانۇشلار زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ جوسپارى شینجیاڭ كلاسى وقۇ ئېتىرۇ سالتىن وتكىزدى. اراب بىرلىككەن امىرلىگى، فىلىپپىن، گەرمانىيا، ارگەنتينا، وزبەكستان سياقتى 21 ھەلدەن كەلگەن 23 جاس جۇڭگو تانۇشى ۋىرەنۇ، زەرتتەۋ ـ تالقى جانە ناقتى ورىندى ارالاپ، پىكىر اۋىستىرۇ ارقىلى جۇڭگونىڭ شینجیاڭ ئوڭىرىنىڭ تاريخي مادەنىيەتىن جاقىننان ئتۇسىنىپ، شینجیاڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇى مەن ئار ۇلت حالقىنىڭ شىنايى تۇرمىسىن تىكە سەزىندى.

"تەرەڭ اسەر الدىق"، "پايدالى بولدى"، "مول تابىسقا كەنەلدىك"، "مىڭ ەستىگەننەن ئېر كورگەن ارتىق"، "وسىنشاما جاقسى ۋىرەنۇ، پىكىر اۋىسۇ ورايىن ازىرلەگەندەرىڭىزگە راقمەت"... وسى رەتكى زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ تۇرالى اسەرىن ئسوز ەتكەندە، جۇڭگو تانۇشلار ۋادەلەسپ العاندايى جۇڭگونىڭ شینجیاڭنا قىزۇ سۇيىسپەنشىلىكتەرىن، جۇڭگو تانۇعا كۇن سايىن ارتقان ىنتاسىن، سوندايى ـ اق قىماستىق سەزىمدەرىن، شینجیاڭعا كەلەسى جول تاعى كەلۇدى ئۇمىت ەتەتىندىكتەرىن ئېلدىردى.

السىتان دوستار كەلسە، قۇانىش ەمەي نەمەنە

وسى رەتكى زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ كلاسىن مادەنيەت جانە سياحات مينيسترلىگى ۇيىمداستىرىپ، جۇڭگو ـ شەتەل مادەنيەت اۇىس ـ كۇيىس ورتالىعى جالپىلاي سايكەستىرىپ، شینجیاڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە سياحات مەكەمەسى مىندەتتەنە الىپ، شینجیاڭ شىفان داشۇەسى سايكەسپ وتكىزدى، زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ كلاسىنىڭ نەگىزگى تاقىرىبى "'ئېر بەلدەۋ، ئېر جول' جانە بىرگە دامۇ" بولىپ، جەتەكشى جەتەكشىلىك ەتۇ، جوعارى دەڭگەيدەگى علىمي لەكسيا جانە ناقتى ورىندا تەكسەرۇ ئوزارا ۇشتاستىرىلعان زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ ۇلگىسىن قولداندى.

زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ كەزىندە 23 جاس جۇڭگو تانۇشى تالاي رەتكى جوعارى دەڭگەيلى علىمي لەكسيانى تىڭداپ، ماماندار ـ وقىمىستىلارمەن 3 اپتالىق ارناۇلى تاقىرىپتاعى اۇىس ـ كۇيىس زەرتتەۇ ـ تالقىسىن جۇرگىزدى ئارى ئۇرىمجى، قاشقار، تۇرپان سياقتى جەرلەرگە بارىپ، شینجیاڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرۇلىسىنىڭ جەتىستىكتەرىن كوزدەن كەشىرىپ، بايىرعى جىبەك جولىنىڭ دامۇ تاريحىن وعىسىپ، جۇڭگو شینجیاڭ حالقىنىڭ "شىن كوڭىلمەن ارالاسۇ" سىندى مەيماندوستىق جولىن تەرەڭ سەزىندى.

"مەن ئوزىمدى شینجیاڭعا جاقىن سەزىندىم". يندونەزيا ئال ئازحار داشۇەسى كۇڭزى شۇەيۇانى جۇڭگو ئتلى فاكۇلتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى، شەتەل جاقتىنىڭ مەكتەپ باستىعى فىليدىك ايتۇىنشا، بۇل ونىڭ شینجیاڭعا 2 ـ رەت كەلۇى ەكەن. 2015 ـ جىلى ول بەيجىڭ شىفان داشۇەسىندە شەتەلدىك وقۇشى بولىپ جۇرگەندە شینجیاڭعا كەلىپتى، ول بىلاي دەدى: "8 جىلدىڭ الدىندا عمەن سالىستىرعاندا شینجیاڭدا وزگەرىس زور، دامۇى دا تەز ەكەن. 3 اپتادا ئبىز شینجیاڭنىڭ ەڭ كوركتى التىن كۇزىنە كۆۋا بولدىق".

فىلي وسى رەتكى زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ ۇيرەنۇدەنەن ايرىقشا يگىلىكتەنگەندىگىن ئېلدىردى، مۇعالىمدەر ساباقحانادا كوپشىلىككە شینجیاڭنىڭ تاريخى، ۇلتارى، مادەنيەتى، كوركەمونەرى سياقتى مازمۇندار دى ۇيرەتتى، كوپشىلىك تاعى شینجیاڭ حالقارالىق ۇلكەن بازارى، قاشقار داشۇەسى، قاشقار مۇراجايى، قاشقار بايىرعى قالاسى، ىپارحان باقشاسى، شینجیاڭ حالىق تەاترحاناسى، شینجیاڭ مۇراجايى، شینجیاڭ اسەمونەر سارايى، شینجیاڭ اۇىل شارۇاشىلىق كورمە باقشاسى، تىانشان بوعدا كولى، كارىز، يارعول بايىرعى قالاسى سياقتى جەرلەردى ناقتاپ ارالاپ، شینجیاڭدى ىشكەردەگى ئتۇسىندى.

"مەنىڭ وتانىم ارگەنتينا، وڭتۇستىك امەريكانىڭ شعىس وڭتۇستىك بولىگىنە ورنالاسقان. مەنىڭ قازىر تۇرعان جەرىم جۇڭگو شینجیاڭنىڭ ئۇرىمجىسى، ازيانىڭ قوينا ۇيى". شینجیاڭ شینجىۋا كىتاپ دۇكەنى جىشىن كىتاپ بازارىندا ارگەنتينا سالتا كاتولىك ئدىنى داشۇەسىنىڭ وقىتۇشىسى، اۇدارماشى قوسىمشا جۇڭگو ئتلى ورتالعىنىڭ مەڭگەرۇشىسى حاۇ شىڭچىڭ دۇنيە كارتاسىن قولىنا الىپ، ارگەنتينا مەن جۇڭگونىڭ ارالعىن نۇسقاپ كورسەتتى.

ارگەنتينانىڭ بۇەنوس ـ ايرەسىنەن ۇشاقپەن ەفيوفيانىڭ اددىس ـ ابەبا ـ بورىنا ۇشىپ كەلىپ، اددىس ـ ابەبا ـ بوردان ۇشاقپەن جۇڭگونىڭ گۇاڭجوۇىنا كەلىپ، سودان كەيىن گۇاڭجوۇدان ۇرىمجىگە ۇشىپ كەلگەندە، حاۇ شىڭچىڭ شینجیاڭعا 2 كۇنگە جۇىق ۇاقىتتا ارەڭ جەتە الادى. "جۇڭگو مەن ارگەنتينانىڭ ارالعى 20 نەشە مىڭ كىلومەتر، الايدا شینجیاڭنان كوركەم كورىنىس پەن اق كوڭىل، اشىق جارقىن ادامدارى كوردىم، ئبىزدىڭ اۇىلعا ۇقسايدى ەكەن".

"جۇڭگو فىلوسوبى كۇڭزىنىڭ ئسوزىن سىتاتقا العىم كەلىپ تۇر: "وقىعان بىلىمدەرىن ۇاعىندا قولدانا بىلسە، تابىس ەمەي نەمەنە؟ السىتان دوستار كەلسە، قۇانىش ەمەي نەمەنە"؟ ئبىز ۇيرەنۇدىڭ قۇانىشىمەن قاۇىشىپ، دوستعىمىزدى قاستەرلەپ، ۇزدىكسىز العا ىلگەرىلەيمىز"، ـ دەدى فىلىپپىن "ازيا عاسىرى" ستراتەگيالىق زەرتتەۇ ورىنىنىڭ ورىنباسار باستىعى انا زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ ۇيرەنۇىنە قايىرىلا قاراعان كەزىندە.

باۇ ـ باقشاعا بارماساڭىز، كوكتەمنىڭ وسىندايى كوركتى كەلبەتىن قايدان بىلەسىز

"وسى رەتكى ساپاردان مەن ئۇرىمجى قالاسىنىڭ جانە ادامداردىڭ كۇندەلىكتى تۇرمىسىن كوردىم، بۇل ئبىر تاماشا قالا، ئار ۇلت تاتۇ ـ ئتاتتى وتەدى، بايى مادەنيەتى جانە جاراتىلىستىق مۇراسى بار. جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونىنداعى ەڭ ۇلكەن قالا رەتىندە، بۇل ارا وراسان زور دامۇ كومەسكى كۇشنە يە". ەفيوفيا فەدەراتسيالىق ئتۇزىمى جانە الۇان تۇرلىلىكتى باسقارۇ سياسات زەرتتەۇ ئبولىمىنىڭ زەرتتەۇشىسى، قوسىمشا سياسات تالداۇشىسى ادان كايسي بىزابي بىلاي دەدى: ۇيرەنۇ كەزىندە مەن شینجیاڭ شىفان داشۇەسىندەگى كوپتەگەن ۇزدىك وقىتۇشى ـ قىزمەتكەرلەردىڭ قۇلشىنا قىزمەت ىستەۇ، ئبىلىم ىزدەۇ رۇحىن، سەلبەسۇ پوزيتسياسىن كوردىم، مەكتەپتىڭ مادەنيەت اۇىس ـ كۇيىسى جاعىندا وقۇ سيلىق اقشاسىن ورنالاستىرعاندىعىن ۇعىستىم، "قايتىپ بارعاننان كەيىن جاس، ۇزدىك ەفيوفيا وقۇشىلارىنا وسى داشۇەگە كىرۇدى ۇسىنىس ەتەمىن".

"باۇ ـ باقشاعا بارماساڭىز، كوكتەمنىڭ وسىندايى كوركتى كەلبەتىن قايدان بىلەسىز"، يندونەزيا جۇڭگو تەكتىلەر باس قوعامىنىڭ وقۇ ـ اعارتۇ جاۇاپتىسى حان شانمەي مىنالاردى ئبىلدىردى: 21 كۇندىك ئتول كەشىرمەلەرىم مەنى شینجیاڭعا جاڭاشا كوزبەن قاراتتى، "بۇل ارا مەنىڭ باتىستىڭ كەيىر مەدىيالارىنان كورگەن جانە ەستىگەن حابارلارىمنىڭ مۇلدە كەرىسىنشە ەكەن، شینجیاڭ وتە كوركەم، شینجیاڭ وتە حاۇىپسىز، شینجیاڭنىڭ داموى وتە جاقسى ەكەن. ئبىز شینجیاڭنىڭ ايگىلى ەسكەرتكىشتەرىن ەكسكۇرسيالاپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ ئدامدى تاعامدارىنان ئدام تاتىپ، جەرگىلىكتى تۇرعىندارمەن اڭگىمەلەستىك، بۇل كەشىرمەلەر مەنىڭ ئومىر كەشىرمەلەرىمدى بايىتىپ، كوز ايامدى كەڭەيتەدى".

تەگەران داشۇەسى جۇڭگو ئتلى فاكۇلتەتىنىڭ وقىتۇشىسى حامىد بىلاي دەپ قارادى: شینجیاڭ جىبەك جولىنداعى اشىق، سيىسىمدى بولۇ رۇحىن تولىق ايگىلەدى. قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ مادەنيەت مۇرالارىنان حوتاننىڭ كوركەم قاس تاسىنا دەيىن، ئتاپ ـ ئتاتتى اناردان حوش ئيىستى نانعا دەيىن، بارلىق جەردەن وسى جەردىڭ كەڭدىگىن سەزىنۇگە بولادى. "بۇل بۇگىنگى دۇنيە ئجۇزى توتەنشە قاجەت ەتىپ وتىرعان رۇح، جۇڭحۇا ورگەنيەتىنىڭ كورنەكتى ەرەكشەلىگى بولىپ قانا قويماي، بۇكىل الەمدەگى ادامزات ۇيرەنۇگە ئتيىستى ساباق".

"جوعارى مەكتەپتەردىڭ اۇلاسى مەن وقىتۇ عيماراتى ئارى ۇلكەن، ئارى تازا ەكەن؛ شینجیاڭ شيىۇيچۇن ئسۇت شارۇاشىلىعى شەكتى جاۇاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ، شینجیاڭ اۇىل شارۇاشىلىق كورمە باقشاسىنىڭ ئوندىرىس بارىسى ئتارتىپتى، اۇ ـ تومات تانۇى حالقارالىق دەڭگەيگە جەتىپتى؛ شینجیاڭ حالقارالىق ۇلكەن بازارىندا، قاشقار بايىرعى قالاسىندا ۇلتتىق سالت ـ سانا الۇان ئتۇرلى ەكەن؛ تىانشان بوعدا كولىندە كوك اسپان مەن قارلى تاۇدىڭ ئسانى جاراسىپ، توپ ـ توپ ـ تۇنىق كول ايدىندا قۇستار سايران سالىپ، كوركى كوز سۇرىندىرەدى؛ تورە تاباق تاۇىق ەتى، كاۇاپ، سامسا جانە ئتۇرلى جەمىس ـ جيدەك... شینجیاڭنىڭ ەرەسەن باۇراۇ قۇاتى مەنىڭ ويلاعانىمنان الدەقايدا اسپ كەتتى"، ـ دەدى جاپونيا چياۇمىندەر گازەتى مەكەمەسىنىڭ اۇدارماشىسى، جۇڭگو ئتلى وقىتۇشىسى جيانيۇان شاڭزى.

باي مازمۇندى، تارتىمدى ئبىلىم لەكسياسى، شاي ونەرى، قاعاز قيما، سۇرەت سىزۇ، حاتكەرلىك، سايىسكەرلىك، ۇلتتار ئبيى، جۇڭگو تۇينىشەگى سياقتى ەرەكشە مادەنيەتتى سەزىنۇ ساباقتاردى دا كۇرسانتتار ئارى قىزىقتى، ئارى باي مازمۇندى سەزىندى.

"ەجەلدەن بەرى كوپ نەگىزدى مادەنيەت اۇىس ـ كۇيىس جاساپ، توعىسقان شینجیاڭعا كەلىپ، 'ئبىر بەلدەۋ، ئبىر جول' وزەكتى رايونىندا جاس جۇڭگو تانۇشلار زەرتتەپ ئېلىم اسرۇنا قاتىناسۇىم ـــ مەنىڭ ومىرلىك بايلىعىم". جيانيۇان شاڭزى بىلاي دەدى: جاپونياعا قايتىپ بارعاننان كەيىن ئۇزىمنىڭ كورگەن ـ بىلگەن جۇڭگونىڭ شینجیاڭىن جۇرتقا ۇگىتتەيمىن.

"شینجیاڭ ـــ گۇلدەنىپ ـ كوركەيگەن، جاراسىمدى جەر، ۇمىتكە تولى ەكەن"، ـ دەدى كولۇمبيا سىرتقى ىستەر داشۇەسى حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس شۇەيۇانىنىڭ باستىعى لۇنا.

قياندا، سوناۇ تەڭىز جيەگىندە، بولسا دا دوسىڭ شالعاي جەر تۇبىندە، ئتۇسىنىپ تابا الادى كوڭىلدەدى، كورشىڭدەي بەينە جاقىن بىرگەڭ بىرگە

ورگەنيەتتەر ارالاسۇ ارقىلى الۇان بويىاۇمەن ايشقىتالادى، ورگەنيەتتەر ئبىر ـ بىرىنەن ۇلگى الۇ ارقىلى مايەكتەنەدى. 23 جاس جۇڭگو تانۇشى ۇيرەنۇ، تەكسەرۇ بارىسىندا مول بىلىمگە يە بولىپ عانا قويماي، ونان دا ماڭىزدىسى، مەملەكەت پەن مەملەكەت اراسىنان اتتاعان تەرەڭ دوستىققا قول جەتكىزدى.

"جۇڭگو تانۇ ـــ جۇڭگونىڭ وتكەنىن زەرتتەپ عانا قويماي، ونان دا ماڭىزدىسى، جۇڭگونىڭ قازىرگى سىمەن جانە بولاشاعىمەن تىلدەسەدى. تۇتاس زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ بارىسى شعىس پەن باتىس ارا ـ سىندا بايلانىس، بايىرعى زامانعى اقىل ـ پاراسات پەن وسى زامانعى انىق ئعارۇ قابىلەتى اراسىندا بايلانىس، سوندايى ـ اق ئاربىر مادەنيەت اتتاپ ۇيرەنۇشىلەر اراسىندا بايلانىس". اننا بىلاي دەپ قارادى: جۇڭگو تانۇشلار مادەنيەت قارىم ـ قاتىناس ەلشىسى رەتىندە، جۇڭگو باستاماسى، جۇڭگو ۇستانىمى جوننىدە اناعۇرلىم كوپ زەرتتەۇ ورىستەتپ، ئتۇسىندىرۇدى ويداعىداي ىستەپ، ئوزارا ۇيرەنۇدى، ئوزارا ۇلگى الۇدى ىلگەرىلەتۇى كەرەك. كۇرسانتتار 21 ەلدەن كەلدى، مالايزيالىق حۇارىندار، مۇراجايىنىڭ اتقارۇشى مەڭگەرۇشىسى لين جياحاۇ بىلاي دەدى: "ارامزداعى كەيىر كۇرسانتتار ارالاستىق بولادى دەپ مەن ەجەلدەن ويلاپ كورمەگەن ەلدەردەن كەلدى، وسى رەتكى زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ جوسپارى سەبەپتى ولار مەنىڭ 'اداشما' اينالدى".

حاۇ شىڭچىڭ بىلاي دەدى: وسى رەتكى زەرتتەپ ئېلىم اسرۇدان مەن وتە كوپ نارسە ۇيرەندىم، "جۇڭگونىڭ شینجیاڭى جوننىدە عانا ەمەس، باسقا 19 ەل جوننىدە دە سوندايى. زەرتتەپ ئېلىم اسرۇ كلاسى ۇلكەن شاڭىراققا ۇقسايدى".

"جۇڭگودا: 'قياندا، سوناۇ تەڭىز جيەگىندە، بولسا دا دوسىڭ شالعاي جەر تۇبىندە، ئتۇسىنىپ تابا الادى كوڭىلدەدى، كورشىڭدەي بەينە جاقىن بىرگەڭ بىرگە' دەگەن ەسكىشە ولەڭ بار، دوستىق ۇاقىتتىڭ شەكتەمەسى مەن كەڭىستىكتىڭ كەدەرگىسىنە ۇشىرامايدى". حاۇ شىڭچىڭ بىلاي دەدى: جۇڭگونىڭ شینجیاڭى جاقسى جەر، ارگەنتينا دا جاقسى جەر، ەكى جاقتا الداعى جەردە اناعۇرلىم كوپ اۇىس ـ كۇيىس، سەلبەستىك بولۇىن ئۇمىت ەتەمىن.

"مەن مەيلى زات ساتىپ الۇ ورتالعى، الدە كىرە اۆتوكولكىتە، اۇەلى، كوشە بازارلارىندا بولسىن، ادامداردىڭ بارلىعىنىڭ جىلجىمالى تولەۇ جۇيەسىن قولداناتىندىعىنا نازار اۇداردىم، بۇل جۇڭگونىڭ سيفرلانۇ دەڭگەيىنىڭ وتە جوعارى ەكەندىگىن اڭعارتادى". ەفيوفيا ديپلوماتيا شۇەيۇانى ازيا ـ تىنىق مۇحيت ىستەرىن زەرتتەۇ مەكەمەسىنىڭ باستىعى دارەال تايە مەڭستر ئوزىنىڭ ەلگە قايتىپ بارعاننان كەيىن كۇڭزى شۇيۇاننا كىرىپ، جۇڭگو ئتلىن اناعۇرلىم ويداعىداي ۇيرەنىپ، جۇڭگونى اناعۇرلىم تەرەڭ تۇسىنبەكشى ەكەندىگىن ئېلدىردى.

(جالعاسى 4 ـ بەتتە)

(باسى 1 ـ بەتتە)

سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ دەڭگەيىن جاپپاي جوعارىلاتۇ ئرى ئسىن تىڭعىلىقتى تۇرده ويداعىداي ىستەپ، جوعارى دەڭگەيدە ەسىك اشۇدىڭ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ جاڭا ناتيجەسى ارقىلى كوركتى شینجیاڭ قۇرىلىسىن ارلەي ئتۇسۇ كەرەك.

الاتاۇ قالاسى شینجیاڭ وۇيا مىس كاسىبى سەرىكتەستىگىنىڭ مىس وڭدەۇ نىسانى وندىرىسكە قوسلۇ الدىندا تۇر. ما شىڭرۇي كاسىپورنعا كەلىپ، نىسان قۇرىلىسى، ئوندىرىس قۇاتى، ئونىم مولشەرى، بازار بولاشاعى سياقتى احۋالدارىدى ەڭجەي ـ تەگجەيلى ۇعىسىپ، نەسىاننىڭ ئوندىرىس قۇاتىنا جەتۇىن، ئوندىرىس ونىمدىلىگىنە جەتۇىن جەدەلدەتىپ، وزگەشە وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، ەل ئىشى، حالقارا سىندى ەكى بازاردان، ەكى ئتۇرلى بايلىقتان ويداعىداي پايدالانىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزدىكسىز ۇزارتىپ، ەل ئىشى ـ سىرتى بازارىن كەڭەيتىپ، وڭىرلىك ەكونوميكانىڭ داموىنا اناعۇرلىم ويداعىداي قىزمەت وتەپ، جۇمىستانۇدى، كىرىستى ارتىرۇدى جەتەكتەۇدى باسا دارىپتەدى؛ قاتىستى جاۇاپتى جولداستارعا ىشكەرىلەي تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزىپ، الدا ئجۇرىپ قىزمەت وتەپ، كاسىپورنىنىڭ نىسان قۇرىلىسى جانە ئوندىرىس اينالىمى بارىسىنداعى قىينشىلىقتارىن، ماسەلەلەرىن بەلسەنە شەشۇدى تاپسىردى.

جاڭادان سالىنعان الاتاۇ ساعاسى تاس جول شەكارا وتكەلىنىڭ شوعىرلى تەكسەرۇ ورتالعى 40 ولشەمدى تەكسەرۇ تۇعىرىن جوبالاپ، يقۇاتتى ساپالىلاندىرۇ، بىرىكتىرۇ ارقىلى "ئبىر جولدا مالىمدەۇ، ئبىر جولدا تەكسەرۇ، ئبىر جولدا جونەلتۇ" سىندى "ئبىر بەكەتتىك" قىزمەت وتەۇ ازىرلەدى. ما شىڭرۇي ناقتى ورىندا كورىپ ئارى احۋال جوننىدەگى تانىستىرۇدى تىڭداپ، شەكارا وتكەلىنىڭ كەدەندەن وتكىزۇ ۇلگىسىندە جاڭالىق اشقان ئتاسلىن تولىق تۇراقتاندىرىپ، يدەيانى ونان ارى ازات ەتىپ، ۇزدىكتەرگە تۇرالانىپ بەلسەنە نزدەنىس جاساپ، جۇرەكتىلىكپەن جاڭالىق اشىپ، اناعۇرلىم كوپ كوشرۇگە، جالپىلاستىرۇعا بولاتىن تاجريبەلەردى، ادىستەردى قۇلشىنا قالپىتاستىرىپ، شینجیاڭنىڭ "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" وزەكتى رايونى قۇرىلىسىنا ونەگە ازىرلەۇ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

الاتاۇ قالاسى 10 ميلليارد يۇان دارەجەلى استىق ـ ماي كاسىپ سالاسىن تۇلعالاۇدى ارقاۇ ەتىپ، كەشەندى قورعامالى باجى اۇماعىندا استىق وسى زامانعى زات اينالىمى ورتالعى نسانىنان قۇرىپ، يمپورت ەتىلگەن استىقتى تيەۇ ـ ئتۇسرۇ، اينالىمعا سالۇ ونىمدىلىگىن ئونىمدى جوعارىلاتتى. ما شىڭرۇي نىساننىڭ قۇرىلىس، اينالىم احۋالىن كورىپ، ئبيداي يمپورت ەتۇ، استىقتى سول جەردە وڭدەۇ سياقتىلاردىڭ ونىمدىلىگىنە ىشكەرىلەي تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزىپ، شەكارا وتكەلىنىڭ ەرەكشە وڭىرلىك ورىن جانە كەشەندى قورعامالى باجى اۇماعى ساياساتى قاباتتاسقان باسىمدىعىن ويداعىداي ساۇلەلەندىرىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ استىق ئوندىرىسى مەن استىق يمپورتىن كەڭەيتۇدى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي ىستەپ، استىقتى قامبادا ساقتاۇ، اينالىمعا سالۇ جانە جىنتىكتەي وڭدەۇ قابىلەتىن زور كۇشپەن جوعارىلاتىپ، استىق ـ ماي كاسىپ سالاسىن جەدەل زورايتىپ، الۇەتتەندىرىپ، شینجیاڭنىڭ ەرەكشە، باسىمدىققا يە كاسىپ سالاسى شوعىرى قۇرىلىسىنا اناعۇرلىم ويداعىداي قىزمەت وتەۇدى باسا دارىپتەدى.

5 ـ شى شۇاڭحى قالاسىندا ما شىڭرۇي كورمە سارايىنا كىرىپ، قالانىڭ جوبا قۇرىلىسىن جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇ احۋالىن ەڭجەي ـ تەگجەيلى ۇعىستى، ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: وڭىرلىك دامۇ كەلەلى جاعدايىنا بەلسەنە توعىسىپ، بيىكتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ توعىسپالى دامۇىن تەرەڭدەتىپ، جاڭاشا قالا ـ قالاشقتاندىرۇ قۇرىلىسىن عىلمي، ناقتى ىلگەرىلەتىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدى جانە حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇدى ۇزدىكسىز جەبەۇ كەرەك. بيىكتۇانعا ئتان تاريخي مادەنيەت بايلىعىنان، قىزىل بايلىقتان ويداعىداي پايدالانىپ، شینجیاڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇ قىزمەتىن ناقتى، ەڭجەي ـ تەگجەيلى ىستەۇ كەرەك.

ما شىڭرۇي تاعى بۇراتالا كاسىپتىك تەحنىكالىق شۇەيۇاننىڭ مەكتەپ تاريخى سارايى، قاتىناس شۇەيۇانى سياقتىلارعا بارىپ، مەكتەپتىڭ دامۇى، ئپان قۇرىلىسى، وقۇشىلاردى باۇلۇ سياقتى قىزمەتتەرگە تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ جۇرگىزىپ، بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۇلكەن يدەيا ـ ساياسي ساباعى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، نازاردى جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۇعا شوعىرلاندىرىپ، مەملەكەتتە ئبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتىل ـ جازۇ وقىتۇىن ويداعىداي يگەرىپ، ئوندىرىس پەن وقىتۇدىڭ توعىسۇىن، مەكتەپ پەن كاسىپورنىنىڭ سەلبەسۇىن كۇشەيتىپ، جۇمىستاندىرۇدى بەلسەنە جەبەپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ اناعۇرلىم كوپ ماماندانعان شەبەر دارىندىلاردى جەتىلدىرىپ بەرۇ كەرەك.

ما شىڭرۇي تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ بارىسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: شینجیاڭنىڭ مەملەكەت جالپى جاعدايىنداعى ستراتەگيالىق ورنىن تەرەڭ يگەرىپ، جوعارى ساپالى دامۇ سىندى وسى ماڭداي الدى مىندەتتى مەقتاپ ارقاۇ ەتىپ، ورنىقتىلىقتى يگەرۇ جانە دامۇدى جەبەۇ سىندى ەكى جاقتاعى قىزمەتتى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ ۇشتاستىرۇدى كۇشەيتىپ، شینجیاڭ ەركىن ساۇدا سىناق رايونىنىڭ جاپپاي قۇرىلىس باستاۇى سىندى تاريخي ورايدى يگەرىپ، جوعارى دەڭگەيدە ەسىك اشۇدى كۇش سالا كەڭەيتىپ، وسزامانداناعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن قۇرىپ، حالقتىڭ قۇت ـ ىرىسىن قۇلشىنا ارتتىرىپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ ۇزدىكسىز تىڭ ناتيجەلەرگە قول جەتكىزۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. جاپپاي سىرتقا ەسىك اشۇ سىندى جاڭا ارنا قالىپتاستىرىپ، "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، ەركىن ساۇدا سىناق رايونىنىڭ ئارقايسى اۇماقتارىنىڭ ئارقايسى ايماق، وبلىس، قالالارمەن، بيىكتۇاننىڭ ئارقايسى شى، قالالارمەن سايكەستى بىرلەسە ارەكەتتەنىپ دامۇىن جەبەپ، شارۇاشىلىق ـ ساۇدا ورتاسىن ۇزدىكسىز ساپالاندىرىپ، ورتا ازيا سياقتى توڭىرەكتەگى ەلدەرمەن ئوزارا تيىمدىلىك جاساۇ سەلبەستىگىن اناعۇرلىم زور سەرپىنمەن تەرەڭدەتىپ، اناعۇرلىم زور كولەمدى، اناعۇرلىم كەڭ سالالى، اناعۇرلىم تەرەڭ قاتپارلى سىرتقا ەسىك اشۇدىڭ جۇزەگە اسۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك. ەرەكشە كاسىپ سالاسىن دامىتۇدىڭ جاڭا بيىگىن تۇلعالاپ، بايلىق ارتقىشىلىعىنا، وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىنا جانە كاسىپ سالاسى نەگىزىنە سۇيەنىپ، "8 ئرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىنا ىشكەرىلەي ات سالىسىپ، ئداستۇرلى باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارىن جەدەل زورايتىپ، ستراتەگيالىق جەدەل جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالالارىن بەلسەنە جەتىلدىرىپ، اناعۇرلىم كوپ تىرەكتى كاسىپ سالالارىن تۇلعالاپ، شینجیاڭ ەرەكشەلىگىن جانە باسىمدىعىن ايگىلەيتىن وسزامانداناعان كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل قالىپتاستىرۇ كەرەك. بيىكتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ تەرەڭدەي توعىسۇىنىڭ جاڭا باسىمدىعىن سومداپ، تەرەڭدەي توعىسۇعا اناعۇرلىم پايدالى ئتۇزىلىس ـ مەحانيزمدى كەمەلدەندىرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۇ، كاسىپ سالاسى ورنالاسىمى، قالا ـ قالاشق قۇرىلىسى، ەكولوگيانى قورعاۇ، ۇلتتار ىنتىماعى سياقتى جاقتارداعى قىزمەتتەردى ئبىر تۇلعالى جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، تەرەڭدەي كىرىگۇدى، باسىمدىقتارىمەن ئبىرىن ـ ئبىرى ئوزارا تولىقتاۇدى، ئوزارا جەبەپ، بىرگە العا باسۇدى اناعۇرلىم ويداعىداي جۇزەگە اسىرۇ كەرەك. حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىزدانداندىرۇ، جاقسارتۇ جاڭا جاعدايىن اشىپ، جۇمىستاندىرۇدى الدىمەن ويلاستىرۇدى كۇشەيتىپ، ئتۇيىندى قاۇىمىنىڭ جۇمىستانۇىن كوپ ارنامەن جەبەپ، جوعارى ساپالى دامۇ قاڭجەتىمەن تىعىز بايلانىستىرىپ، كاسىپتىك وقۇ ـ اعارتۇ، جوعارى وقۇ ـ اعارتۇ دامۇىنىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، بۇقارانىڭ ئتول مۇددەسىنە سايات حالىق تۇرمىسى ناقتى ىستەرىن تىڭعىلىقتى تۇرده ويداعىداي ىستەپ، دامۇ جەتىستىكتەرىنىڭ اناعۇرلىم ويداعىداي حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزۇىن، جۇرت تىلەگەن ۇيىستىرۇىن ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

لىۇ شینجیان قاتىستى تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇگە قاتىناستى.